

I

(Jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 445/2014/EU HATÁROZATA

(2014. április 16.)

az Európa kulturális fővárosai kezdeményezés 2020–2033. évekre szóló uniós fellépésének létrehozásáról és az 1622/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 167. cikke (5) bekezdésének első francia bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményeire ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) célja, hogy Európa népei között minden eddigénél szorosabb egységet hozzon létre, és az Unióra ruházza többek között azt a feladatot, hogy hozzájáruljon a tagállamok kultúrájának virágzásához, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségüket, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget. E tekintetben az Unió – szükség esetén – támogatja és kiegészíti a tagállamok azon tevékenységeit, amelyeket az európai népek kultúrájának és történelmének szélesebb körű megismertetése és terjesztése céljából végeznek.
- (2) A Bizottság „Az európai kulturális programról a globalizálódó világban” című, 2007. május 10-i közleménye, amelyet a Tanács 2007. november 16-i állásfoglalásában ⁽³⁾, valamint az Európai Parlament 2008. április 10-i állásfoglalásában ⁽⁴⁾ támogatott, a kultúra területén meghatározza a jövőbeli uniós tevékenységekre vonatkozó célkitűzéseket. Az említett tevékenységeknek támogatniuk kell a kulturális sokszínűséget és a kultúrák közötti párbeszédet, a kultúrát mint a kreativitás mozgatórugóját a növekedés és munkahelyteremtés keretében, valamint a kultúrát mint az Unió nemzetközi kapcsolatainak létfontosságú elemét.
- (3) A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló Unesco-egyezménynek, amely 2007. március 18-án lépett hatályba, és amelynek az Unió is részes fele, az a célja, hogy védje és előmozdítsa a kulturális sokszínűséget és a kultúrák közötti együttműködést, továbbá helyi, nemzeti és nemzetközi szinten felhívja a figyelmet a kulturális sokszínűségben rejlő értékekre.

⁽¹⁾ HL C 113., 2012.4.18., 17. o. és HL C 17., 2013.1.19., 97. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2013. december 12-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2014. március 24-i állásfoglalása első olvasatban (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament 2014. április 15-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 287., 2007.11.29., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 247. E, 2009.10.15., 32. o.

- (4) Az 1622/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁾ létrehozta az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat 2007–2019. évekre szóló fellépését.
- (5) Az Európa kulturális fővárosai fellépés értékelései, valamint az e fellépés 2019 utáni jövőjéről tartott nyilvános konzultációk rámutattak, hogy az fokozatosan az egyik legambiciózusabb, és az európai polgárok körében az egyik legelismertebb európai kulturális kezdeményezéssé vált. Ezért új fellépést kell létrehozni a 2020–2033. évekre vonatkozóan.
- (6) Az Európa kulturális fővárosai fellépés eredeti célkitűzéseit (az európai kultúrák gazdagságának és sokszínűségének, valamint az e kultúrák közös vonásainak a kiemelése, továbbá az európai polgárok közötti kölcsönös megértés támogatása) az Európa kulturális fővárosa címet (a továbbiakban: a cím) viselő városok is fokozatosan egy új dimenzióval egészítették ki, kihasználva a cím fellendítő hatását annak érdekében, hogy – stratégiáikkal és prioritásaikkal összhangban – élénkítsék átfogóbb fejlődésüket.
- (7) Az e határozattal létrehozott fellépés célkitűzéseinek teljes mértékben összhangban kell lenniük az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés támogatása céljából az európai kulturális és nyelvi sokszínűség védelmére, fejlesztésére és támogatására, az európai kulturális örökség támogatására, valamint az európai kulturális és kreatív ágazatok, elsősorban az audiovizuális ágazat versenyképességének erősítésére irányuló, az 1295/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁾ létrehozott Kreatív Európa program célkitűzéseivel. E célkitűzések elérésének segítenie kell a közös kulturális térséghez tartozás érzésének megerősítését, valamint a kultúrák közötti párbeszéd és a kölcsönös megértés ösztönzését.
- (8) Az ilyen célkitűzések elérése érdekében fontos, hogy a címet viselő városok egyrészt törekedjenek a kulturális és kreatív ágazataik közötti, másrészt pedig az olyan ágazatok, mint az oktatás, a kutatás, a környezetvédelem, a városfejlesztés vagy a kulturális turizmus közötti kapcsolatok fejlesztésére. A múltbeli tapasztalatok rámutattak arra, hogy az Európa kulturális fővárosai fellépés katalizátorként működhet a helyi fejlődés és kulturális turizmus vonatkozásában, amint azt a Bizottság „Európa, a világ első számú turisztikai célpontja – az európai turizmus új politikai kerete” című 2010. június 30-i közleményében is hangsúlyozza, amelyet a Tanács 2010. októberi 12-i következtetéseiben üdvözölt, illetve az Európai Parlament 2011. szeptember 27-i állásfoglalásában ⁽³⁾ jóváhagyott.
- (9) Fontos továbbá, hogy a címet viselő városok elősegítsék a társadalmi befogadást és az esélyegyenlőséget, és mindent megtegyenek azért, hogy a civil társadalmi csoportok lehető legszélesebb körét – különös tekintettel a fiatalokra, a hátrányos helyzetűekre és a fogyatékkal élőkre – bevonják a kulturális program előkészítésébe és megvalósításába.
- (10) Az értékelések és a nyilvános konzultáció meggyőzően igazolták azt is, hogy az Európa kulturális fővárosa fellépés – megfontolt tervezés mellett – rendkívül gyümölcsöző lehet. A fellépés mindenekelőtt kulturális jellegű marad, de jelentős társadalmi és gazdasági előnnyel is járhat, különösen akkor, ha beépül az érintett városra vonatkozó, hosszú távú, kulturális irányvonalú fejlesztési stratégiába.
- (11) Az Európa kulturális fővárosai fellépés nagy erőpróbát is jelent. Kulturális tevékenységekből egy éven át tartó programot összeállítani nem könnyű feladat, egyes, a címet viselő városok jól, mások kevésbé sikeresen aknázták ki a lehetőségeket. E fellépést ezért meg kell erősíteni annak érdekében, hogy a városokat segítsék abban, hogy a legtöbbet hozhassák ki a címből.
- (12) A címet – méretüktől függetlenül – továbbra is a városok részére kell fenntartani, de az érintett városoknak változatlanul lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szélesebb közönség elérése, valamint a hatások felerősítése érdekében bevonják a környező területeket.
- (13) A cím odaítélésének továbbra is egy jelentős európai dimenziót hordozó, kifejezetten erre a célra kidolgozott kulturális programon kell alapulnia. E kulturális programnak egy hosszabb távú stratégia részét is kell képeznie, amely fenntartható hatást gyakorol a helyi gazdasági, kulturális és szociális fejlődésre.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1622/2006/EK határozata (2006. október 24.) az Európa kulturális fővárosa eseménysorozat 2007–2019. évekre szóló közösségi fellépésének megállapításáról (HL L 304., 2006.11.3., 1. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1295/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 221. o.).

⁽³⁾ HL C 56. E, 2013.2.26., 41. o.

- (14) A tagállamok időrendi listáján alapuló, egy független szakértőkből álló testület által végrehajtott kétszakaszos kiválasztási eljárás kiegyensúlyozottnak és átláthatónak bizonyult. A kétszakaszos eljárás lehetővé tette a városok számára, hogy az előválasztási és a kiválasztási szakasz között az e testülettől kapott szakértői vélemények alapján javítsák pályázatukat, és biztosította, hogy minden tagállam egyenletes eloszlásban részesüljön az Európa kulturális fővárosa címből. Továbbá az Európa kulturális fővárosa fellépés folyamatosságának biztosítása érdekében, valamint, hogy ne vesszen el a tapasztalat és a know-how, amit valamennyi szakértő egyidejű cseréje eredményezne, a szakértők fokozatos cserélődésére van szükség.
- (15) A nemzeti szakértelmet továbbra is azáltal kell biztosítani, hogy a tagállamoknak lehetőséget kell nyújtani legfeljebb két szakértő kinevezésére a kiválasztási és monitoringeljárást végző testületbe.
- (16) A kiválasztási kritériumokat egyértelműbbé kell tenni annak érdekében, hogy a pályázó városok jobb útmutatáshoz jussanak azon célkitűzések és kritériumok tekintetében, amelyeknek meg kell felelniük a cím odaítélése érdekében. E kritériumoknak könnyebben mérhetőnek kell lenniük annak érdekében, hogy segítsék a testületet a városok kiválasztása és monitoringja során. E tekintetben a pályázó városoknak a cím által örökölt hagyott, és a hosszú távú kultúrpolitikai stratégiába illeszkedő tevékenységekkel kapcsolatos, fenntartható kulturális, gazdasági és társadalmi hatás kifejtésére alkalmas programjait különösen előtérbe kell helyezni.
- (17) A pályázó városoknak adott esetben meg kell vizsgálniuk az uniós programok és alapok által nyújtott pénzügyi támogatások igénylésének lehetőségeit.
- (18) A város kijelölése és a cím viselésének éve közötti felkészülési időszak rendkívül fontos ahhoz, hogy az Európa kulturális fővárosai fellépés sikeres legyen. Az érintettek között széles körű egyetértés van abban, hogy az 1622/2006/EK határozat által bevezetett kísérő intézkedések nagyon hasznosak voltak az érintett városok számára. Az említett intézkedéseket tovább kell fejleszteni, különösen a testületi szakértők gyakoribb monitoringülései és a városokban tett gyakoribb ellenőrző látogatásai révén, valamint a korábbi, jelenlegi és jövőbeli címet viselő városok, illetve a pályázó városok között a tapasztalatok még alaposabb cseréje útján. A kijelölt városok további kapcsolatokat is kialakíthatnának a címet viselő más városokkal.
- (19) Az 1622/2006/EK határozattal létrehozott Melina Mercouri-díj jelentős, a Bizottság által odaítélt összegen jóval túlmutató szimbolikus értékkel bír. Annak érdekében azonban, hogy a kijelölt városok tartsák magukat vállalt kötelezettségeikhez, szigorúbbá és egyértelműbbé kell tenni a jutalom összege kifizetésének feltételeit.
- (20) Fontos, hogy az érintett városok minden kommunikációs anyagukban világossá tegyék, hogy az e határozattal létrehozott fellépés uniós fellépés.
- (21) A korábbi Európa kulturális fővárosai fellépésről készült bizottsági értékelések, amelyek helyi szinten gyűjtött adatokon alapulnak, nem voltak alkalmasak arra, hogy elsődleges adatokat nyújtsanak a cím hatásaival kapcsolatban. Ezért a városoknak maguknak is kulcsszerepet kell játszaniuk az értékelési folyamatban.
- (22) A korábbi tapasztalatokból kiderül, hogy a részvétel az európai kultúrák közös vonásainak kiemelése révén közelebb hozhatja a tagjelölt országokat az Unióhoz. Az e határozattal létrehozott fellépésnek ezért 2019 után ismét nyitva kell állnia a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek előtt.
- (23) Mindazonáltal az e határozat hatálya alá tartozó időszakban, azaz a 2020–2033 közötti időszak folyamán a tagállami városokkal szembeni méltányosság jegyében a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek városai csak egyszer pályázhatnak a címre. Továbbá szintén a tagállamokkal szembeni méltányosság jegyében, minden tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt csak egyszer viselheti a címet az említett időszak folyamán.
- (24) Az 1622/2006/EK határozatot hatályon kívül kell helyezni. Az említett határozat rendelkezéseit azonban továbbra is alkalmazni kell azon városok tekintetében, amelyeket a 2019-ig tartó időszak valamelyik évére már kijelölték, vagy amelyek kijelölése folyamatban van.
- (25) Mivel e határozat céljait, nevezetesen Európában a kultúrák sokszínűségének megóvását és előmozdítását, közös jegyeik kiemelését, valamint a kultúra hozzájárulásának elősegítését a városok hosszú távú fejlődéséhez a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani tekintettel a kiválasztásra és monitoringra vonatkozó egységes, egyértelmű és átlátható kritériumok és eljárások, valamint a tagállamok közötti határozott koordináció szükségességére, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme vagy hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A fellépés létrehozása

Létrejön a 2020–2033. évekre szóló, „Európa kulturális fővárosai” elnevezésű uniós fellépés (a továbbiakban: a fellépés).

2. cikk

Célkitűzések

(1) A fellépés általános célkitűzései a következők:

- a) Európában a kultúrák sokszínűségének megóvása és előmozdítása, valamint közös jegyeik kiemelése, illetve a polgárok közös kulturális térséghez tartozása érzésének megerősítése;
- b) annak elősegítése, hogy a városok stratégiáival és prioritásaival összhangban a kultúra hozzájáruljon a hosszú távú fejlődésükhöz.

(2) A fellépés konkrét célkitűzései a következők:

- a) a kulturális kínálat mértékének, sokszínűségének és európai dimenziójának bővítése a városokban, többek között országok közötti együttműködés révén;
- b) a kultúrához való hozzáférés és az abban való részvétel szélesítése;
- c) a kulturális ágazat teljesítményének, más ágazatokhoz való kapcsolódásának fokozása;
- d) a városok nemzetközi arculatának erősítése a kultúra révén.

3. cikk

Résztétel a fellépésben

(1) A címért folyó pályázaton csak városok vehetnek részt, a környező területek esetleges bevonásával.

(2) Egy adott évben (a továbbiakban: a cím viselésének éve) a címet viselő városok száma nem lehet több háromnál.

A címet minden évben a mellékletben foglalt naptárban (a továbbiakban: a naptár) kettesével felsorolt tagállamok mindegyikében legfeljebb egy-egy városnak, valamint – az adott években – egy tagjelölt ország vagy egy potenciális tagjelölt egy városának, illetve egy, az Unióhoz csatlakozó ország egy városának kell odaítélni, mely utóbbi esetben az (5) bekezdésben szereplő feltételek alkalmazandók.

(3) A tagállamok városai jogosultak arra, hogy a naptárban szereplő tagállamok sorrendjének megfelelően egy évre viseljék a címet.

(4) Tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek azon városai, amelyek a 10. cikk (2) bekezdésében említett pályázati felhívás közzététele idején részt vesznek a Kreatív Európa programban vagy az azt követő, a kultúra támogatására irányuló uniós programokban, a naptárban foglaltakkal összhangban háromévente megrendezésre kerülő nyílt pályázat keretében pályázhatnak az egyéves címre.

A 2020 és 2033 közötti időszakban a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek városai csak egy pályázaton vehetnek részt.

Minden tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt csak egyszer viselheti a címet a 2020 és 2033 közötti időszak alatt.

(5) Amennyiben egy ország 2014. május 4-ét követően, de 2027. január 1. előtt csatlakozik az Unióhoz, a csatlakozását követő hét év elteltével a tagállamokra vonatkozó szabályokkal és eljárásokkal összhangban jogosult a cím elnyerésére. A naptárat ennek megfelelően naprakésszé kell tenni. Amennyiben egy ország 2027. január 1-jén vagy azt követően csatlakozik az Unióhoz, nem vehet részt tagállamként a fellépésben.

Mindazonáltal azokban az években, amikor a naptárnak megfelelően már megvan a címet viselő három város, az első albekezdésben említett országok városai csak a naptár szerint még nem betelt következő évben viselhetik a címet, mégpedig ezen országok csatlakozásának sorrendjében.

Ha az első albekezdésben említett ország egyik városa korábban már részt vett egy tagjelölt országoknak és potenciális tagjelölteknek rendezett pályázaton, nem vehet részt a tagállamok számára kiírt későbbi pályázatokon. Amennyiben a 2020 és 2033 közötti időszak során a (4) bekezdéssel összhangban valamely ilyen ország egyik városát kijelölték a cím viselésére, ez az ország a csatlakozását követően tagállamként nem rendezhet pályázatot ezen időszak alatt.

Ha ugyanabban az időpontban egynél több ország csatlakozik az Unióhoz, és ha ezen országok között nincs megállapodás a fellépésben való részvétel sorrendjéről, a Tanács sorshúzást rendez.

4. cikk

Pályázatok

(1) A Bizottság az 5. cikkben meghatározott kritériumok alapján kidolgozza az összes pályázó város által alkalmazandó egységes pályázati formanyomtatványt.

Amennyiben egy pályázó város a környező területet is bevonja, a pályázatot e város neve alatt kell benyújtani.

(2) Minden pályázatnak hangsúlyos európai dimenzióval rendelkező kulturális programon kell alapulnia.

A kulturális programnak ki kell terjednie a cím viselésének évére, és azt kifejezetten a címre vonatkozóan kell összeállítani, az 5. cikkben meghatározott kritériumokkal összhangban.

5. cikk

Kritériumok

A pályázatok értékelése szempontjából irányadó kritériumok (a továbbiakban: a kritériumok) a „hosszú távú stratégiához való hozzájárulás”, az „európai dimenzió”, a „kulturális és művészeti tartalom”, a „megvalósítási képesség”, a „társadalmi kapcsolatok” és az „irányítás” kategóriákra oszlanak a következők szerint:

1. a „hosszú távú stratégiához való hozzájárulás” kategória tekintetében a következő tényezőket kell figyelembe venni:
 - a) a pályázó városnak a pályázat idején érvényes kulturális stratégiája van, amely kiterjed a fellépésre, és a kulturális tevékenységeknek a cím viselésének évét követő időszakban való fenntartására irányuló terveket tartalmaz;
 - b) a kulturális és kreatív ágazatok teljesítményének fokozására irányuló tervek, így például hosszú távú kapcsolatok kiépítése a pályázó város kulturális, gazdasági és szociális ágazatai között;
 - c) a cím révén a pályázó városban elérni kívánt hosszú távú kulturális, társadalmi és gazdasági hatás, ideértve a városfejlesztést is;
 - d) a cím pályázó városra gyakorolt hatásának monitoringjára és értékelésére, valamint az értékelés eredményeinek terjesztésére vonatkozó tervek;
2. az „európai dimenzió” kategória tekintetében a következő tényezőket kell értékelni:
 - a) az Európa kulturális sokszínűségét, a kultúrák közötti párbeszédet, valamint az európai polgárok közötti kölcsönös megértés erősítését előmozdító tevékenységek terjedelme és minősége;
 - b) az európai kultúrák, örökség és történelem, valamint az európai integráció és a jelenlegi európai témák közös vonatkozásait kiemelő tevékenységek terjedelme és minősége;
 - c) az európai művészek részvételével zajló tevékenységek, a különböző országok szereplőivel vagy városaival, például adott esetben a címet viselő más városokkal folyó együttműködések, valamint az országokon átnyúló partnerségek terjedelme és minősége;
 - d) az európai és nemzetközi közönség érdeklődésének felkeltését célzó stratégia;
3. a „kulturális és művészeti tartalom” kategória tekintetében a következő tényezőket kell értékelni:
 - a) a kulturális programhoz kapcsolódó világos és egységes művészi látásmód és stratégia;
 - b) helyi művészek és kulturális szervezetek bevonása a kulturális program kidolgozásába és végrehajtásába;
 - c) a javasolt tevékenységek köre és változatossága, valamint általános művészi minősége;
 - d) a helyi kulturális örökség és a hagyományos művészeti formák új, innovatív és kísérleti kulturális kifejezőeszközökkel való ötvöztetésének képessége;

4. a „megvalósítási képesség” kategória tekintetében a pályázó városoknak a következőket kell igazolniuk:
 - a) a pályázat széles körű és jelentős politikai támogatást élvez, és a pályázatra vonatkozóan a helyi, regionális és nemzeti hatóságok hosszú távú kötelezettségvállalást tettek;
 - b) a pályázó város a cím viseléséhez rendelkezik vagy rendelkezni fog a megfelelő, életképes infrastruktúrával;
5. a „társadalmi kapcsolatok” kategória tekintetében a következő tényezőket kell értékelni:
 - a) a helyi lakosság és a civil társadalom bevonása a pályázat előkészítésébe és a fellépés végrehajtásába;
 - b) új és fenntartható lehetőségek kialakítása a polgárok széles rétegei, különösen a fiatalok, az önkéntesek, valamint a társadalom peremére szorult és a hátrányos helyzetű emberek, köztük a kisebbségek számára, hogy megjelenjenek vagy részt vegyenek kulturális tevékenységekben, külön figyelmet fordítva a fogyatékkal élőkre és az időskorúakra e tevékenységek hozzáférhetősége vonatkozásában;
 - c) a közönségfejlesztésre vonatkozó átfogó stratégia, különösen az oktatással való kapcsolat és az iskolák részvétele;
6. az „irányítás” kategória tekintetében a következő tényezőket kell értékelni:
 - a) a forrásteremtési stratégia és a javasolt költségvetés megvalósíthatósága, amely szükség esetén kiterjed az uniós programokból és alapokból származó pénzügyi támogatás igénylésére irányuló tervekre, és fedezi az előkészületi szakaszt, a cím viselésének évét, az értékelést, a cím által örökölt hagyott tevékenységek ellátását és a vészhelyzeti tervezést;
 - b) a fellépés megvalósításának tervezett irányítási és megvalósítási struktúrája, amely rendelkezik többek között a helyi hatóságok és a megvalósító szerv – többek között a művészeti csapat – közötti megfelelő együttműködésről;
 - c) a fő- és a művészeti igazgató kinevezésére szolgáló eljárás és azok tevékenységi területe;
 - d) hogy a marketing- és kommunikációs stratégia átfogó jellegű, és kiemeli, hogy a fellépés uniós fellépés;
 - e) hogy a cím viselésének évében a kulturális program megtervezése, irányítása és megvalósítása érdekében a megvalósítási struktúra megfelelő készségekkel és szakmai tapasztalatokkal rendelkező személyzettel működik.

6. cikk

Szakértői testület

- (1) Létrejön egy független szakértőkből álló testület (a továbbiakban: a testület) a kiválasztási és monitoringeljárások lefolytatására.
- (2) A testület 10, az uniós intézmények és szervek által a (3) bekezdéssel összhangban kinevezett szakértőből (a továbbiakban: az európai szakértők) áll.
- (3) A Bizottság a pályázati felhívás megszervezését követően javaslatot tesz a lehetséges európai szakértők névsorára.

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság kiválaszt, és saját eljárásának megfelelően kinevez három-három szakértőt ebből a névsorból.

A Régiók Bizottsága a névsorból kiválaszt, és saját eljárásának megfelelően kinevez egy szakértőt.

Az európai szakértők kiválasztása során a testület összetételét illetően ezen uniós intézmények és szervek mindegyike törekszik a kompetenciák kiegészítő jellegének, a kiegyensúlyozott földrajzi megoszlásnak, valamint a nemek közötti egyensúlynak a biztosítására.

- (4) Az európai szakértők mellett egy tagállami város kiválasztására és monitoringjára vonatkozóan az érintett tagállam – saját eljárásaival összhangban és a Bizottsággal konzultálva – legfeljebb két szakértőt jelölhet a testületbe.

- (5) Valamennyi szakértőnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- a) uniós polgár;
- b) független;

- c) jelentős tapasztalattal és szakértelemmel rendelkeznek:
- a kulturális ágazatban;
 - a városok kulturális fejlesztésében; vagy
 - egy Európa kulturális fővárosa eseménysorozat vagy valamely hasonló hatókörű és léptékű nemzetközi kulturális esemény szervezése terén;
- d) évente megfelelő számú munkanapot tud szentelni a testületnek.
- (6) A testület kijelöli elnökét.
- (7) Az európai szakértőket hároméves időtartamra kell kinevezni.

Az első albekezdés ellenére, a testület első alkalommal való létrehozásakor az Európai Parlament három évre, a Bizottság két évre, a Tanács és a Régiók Bizottsága pedig egy évre nevezi ki saját szakértőit.

(8) Minden szakértőnek nyilatkoznia kell arról, ha személye és valamely konkrét pályázó város között tényleges vagy lehetséges összeférhetetlenség áll fenn. Ilyen nyilatkozat esetén, vagy ha ilyen összeférhetetlenség merül fel, az érintett szakértőnek le kell mondania, és a megfelelő uniós intézmény, szerv, illetve tagállam a vonatkozó eljárással összhangban a hivatali idő fennmaradó részére a lemondó szakértő helyére egy másikat nevez ki.

7. cikk

A pályázatok benyújtása a tagállamokban

- (1) A városok közötti versenynek a naptárral összhangban történő megszervezése az egyes tagállamok feladata.
- (2) Az érintett tagállamok legalább hat évvel a cím viselésének évét megelőzően pályázati felhívást tesznek közzé.

Az első albekezdéstől eltérően azon tagállamok, amelyek 2020-ban jogosultak a címet viselő város kijelölésére, kötelesek 2014. május 4-ét követően a felhívást a lehető leghamarabb közzétenni.

A 4. cikk (1) bekezdésében említett pályázati formanyomtatványnak valamennyi pályázati felhívásban szerepelnie kell.

A pályázatok benyújtására a pályázati felhívás közzétételét követően legalább tízhónapos határidőt kell biztosítani a pályázó városok számára.

- (3) Az érintett tagállamok értesítik a Bizottságot a pályázatokról.

8. cikk

Előválasztás a tagállamokban

- (1) Az érintett tagállamok mindegyike legkésőbb öt évvel a cím viselésének évét megelőzően előválasztási ülésre hívja össze a testületet a pályázó városokkal.

Az első albekezdéstől eltérően azok a tagállamok, amelyek 2020-ra vonatkozóan jogosultak kijelölni a címet viselő városokat, legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatják ezt a határidőt.

- (2) A testületnek – azt követően, hogy a kritériumokkal összhangban értékelte a pályázatokat – meg kell állapodnia az előválasztáson túljutott pályázó városokról, és előválasztási jelentést kell közzétennie az összes pályázatról, amelyben – többek között – ajánlásokat fogalmaz meg az előválasztáson túljutott pályázó városok részére.

- (3) A testületnek be kell nyújtania az előválasztási jelentését az érintett tagállamoknak és a Bizottságnak.

- (4) Az érintett tagállamok mindegyike hivatalosan jóváhagyja a testület jelentése alapján az előválasztáson túljutott jelöltek listáját.

9. cikk

Kiválasztás a tagállamokban

- (1) Az előválasztáson túljutott pályázó városoknak ki kell egészíteniük, illetve módosítaniuk kell a pályázatukat annak érdekében, hogy megfeleljenek a kritériumoknak, és hogy figyelembe vegyék az előválasztási jelentésben szereplő ajánlásokat. Ezt követően be kell nyújtaniuk pályázatukat az érintett tagállamnak, amely továbbítja azt a Bizottságnak.

(2) Legkésőbb kilenc hónappal az előválasztási ülést követően az érintett tagállamok mindegyike kiválasztási ülésre hívja össze a testületet az előválasztáson túljutott pályázó városokkal.

Amennyiben szükséges, az érintett tagállam a Bizottsággal konzultálva ésszerű időtartammal meghosszabbíthatja ezt a kilenc hónapos határidőt.

(3) A testületnek értékelnie kell a kiegészített, illetve módosított pályázatokat.

(4) A testületnek kiválasztási jelentést kell készítenie az előválasztáson túljutott pályázó városok pályázatairól, amely ajánlást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az érintett tagállam legfeljebb egy városát jelölje ki.

A kiválasztási jelentésnek az érintett városnak szóló ajánlásokat is tartalmaznia kell arra vonatkozóan, hogy a cím viselésének évéig milyen fejlesztésekre van szükség.

A testületnek be kell nyújtania a kiválasztási jelentést az érintett tagállamoknak és a Bizottságnak.

(5) A (4) bekezdés ellenére, amennyiben a pályázó városok egyike sem teljesíti az összes kritériumot, a testület azt is javasolhatja, hogy az adott évre ne ítéljék oda a címet.

10. cikk

Előválasztás és kiválasztás a tagjelölt országokban és a potenciális tagjelöltekben

(1) A tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek városai közötti verseny megszervezése a Bizottság feladata.

(2) A Bizottság legalább hat évvel a cím viselésének évét megelőzően pályázati felhívást tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

A 4. cikk (1) bekezdésében említett pályázati formanyomtatványnak valamennyi pályázati felhívásban szerepelnie kell.

A pályázatok benyújtására a pályázati felhívás közzétételét követően legalább tízhónapos határidőt kell biztosítani.

(3) A városok előválasztását a testület legalább öt évvel a cím viselésének évét megelőzően végzi el, a pályázatok alapján. A pályázó városokkal nem tartanak ülést.

A testület a pályázatoknak a kritériumokkal összhangban történő értékelését követően meg kell, hogy állapodjon az előválasztáson túljutott pályázó városokról, és előválasztási jelentést kell közzétennie az összes pályázatról, amelyben – többek között – ajánlásokat fogalmaz meg az előválasztáson túljutott pályázó városok részére.

A testület benyújtja az előválasztási jelentést a Bizottságnak.

(4) Az előválasztáson túljutott pályázó városoknak ki kell egészíteniük, illetve módosítaniuk kell a pályázatukat annak érdekében, hogy megfeleljenek a kritériumoknak, és hogy figyelembe vegyék az előválasztási jelentésben szereplő ajánlásokat. Ezt követően be kell nyújtaniuk pályázatukat a Bizottságnak.

Legkésőbb kilenc hónappal az előválasztási ülést követően a Bizottság kiválasztási ülésre hívja össze a testületet az előválasztáson túljutott pályázó városokkal.

Amennyiben szükséges, a Bizottság ésszerű időtartammal meghosszabbíthatja ezt a kilenc hónapos határidőt.

(5) A testület értékeli a kiegészített, illetve módosított pályázatokat.

(6) A testület kiválasztási jelentést készít az előválasztáson túljutott pályázó városok pályázatairól, valamint ajánlást tesz egy tagjelölt ország vagy egy potenciális tagjelölt legfeljebb egy városának a kijelölésére.

A kiválasztási jelentésnek az érintett városnak szóló ajánlásokat is tartalmaznia kell arra vonatkozóan, hogy a cím viselésének évéig milyen fejlesztésekre van szükség.

A testület benyújtja kiválasztási jelentését a Bizottságnak.

(7) A (6) bekezdés ellenére, amennyiben a pályázó városok egyike sem teljesíti az összes kritériumot, a testület azt is javasolhatja, hogy az adott évre ne ítéljék oda a címet.

11. cikk

Kijelölés

(1) Minden érintett tagállam a testület kiválasztási jelentésében szereplő ajánlások alapján kijelöl egy várost a cím viselésére, és erről legkésőbb a cím viselésének évét négy évvel megelőzően értesíti az Európai Parlamentet, a Tanácsot, a Bizottságot és a Régiók Bizottságát.

Az első albekezdéstől eltérve azok a tagállamok, amelyek 2020-ra vonatkozóan jogosultak kijelölni a címet viselő városokat, legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatják e határidőt.

(2) Tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek esetében a Bizottság a testület kiválasztási jelentésében szereplő ajánlások alapján egy várost jelöl ki a cím viselésére a vonatkozó évre, és erről legkésőbb a cím viselésének évét négy évvel megelőzően értesíti az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Régiók Bizottságát.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben említett kijelölés mellé csatolni kell a testület jelentésein alapuló indokolását.

(4) Amennyiben a város a környező térségét is bevonja, a kijelölés a városra vonatkozik.

(5) A Bizottság a kijelölésről szóló értesítések kézhezvételét követően két hónapon belül közzéteszi Európa Kulturális Fővárosainak listáját az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában.

12. cikk

Együttműködés a kijelölt városok között

Azoknak a városoknak, amelyeket ugyanarra az évre jelöltek ki, törekedniük kell arra, hogy kapcsolatokat alakítsanak ki a kulturális programjaik között, és ezen együttműködésük a 13. cikkben meghatározott monitoringeljárás keretében is figyelembe vehető.

13. cikk

Monitoring

(1) A testület elvégzi a kijelölt városoknak a cím évére való felkészülésére vonatkozó monitoringot, továbbá támogatást és útmutatást nyújt a városoknak a kijelölésüktől a cím viselése évének kezdetéig.

(2) E célból a Bizottság három monitoringülést hív össze a következők szerint, amelyen a testületnek és a kijelölt városoknak részt kell venniük:

- a) a cím viselésének évét megelőző három évvel;
- b) a cím viselésének évét megelőző 18 hónappal;
- c) a cím viselésének évét megelőző két hónappal.

Az érintett tagállam vagy tagjelölt ország, illetve potenciális tagjelölt megfigyelőt nevezhet ki az ezeken az üléseken való részvételre.

A kijelölt városoknak minden monitoringülés előtt hat héttel jelentést kell benyújtaniuk a Bizottság részére az elért eredményekről.

A monitoringülések során a testületnek fel kell mérnie az előkészületeket, és tanácsot kell adnia azzal a céllal, hogy segítse a kijelölt városokat a magas színvonalú kulturális program és hatékony stratégia kidolgozásában. A testületnek külön figyelmet kell szentelnie a kiválasztási jelentésben és a (3) bekezdésben említett, előző monitoringjelentésekben foglalt ajánlásoknak.

(3) A testületnek minden monitoringülés után monitoringjelentést kell készítenie az előkészületek állásáról és a szükséges lépésekről.

A testületnek továbbítania kell monitoringjelentéseit a Bizottságnak, valamint a kijelölt városoknak, az érintett tagállamnak vagy tagjelölt országnak, illetve potenciális tagjelöltnek.

(4) A monitoringüléseken túlmenően a Bizottság szükség esetén látogatásokat szervezhet a testület tagjai számára a kijelölt városokba.

14. cikk

Jutalom

(1) A Bizottság a Melina Mercouri tiszteletére alapított pénzjutalomban (a továbbiakban: a jutalom) részesítheti a kijelölt városokat, annak függvényében, hogy a vonatkozó többéves pénzügyi keretben rendelkezésre áll-e finanszírozás erre a célra.

E jutalom jogi és pénzügyi vonatkozásaival a kultúrát támogató megfelelő uniós program keretében kell foglalkozni.

(2) A jutalom összegét legkésőbb a cím viselése évében március végéig ki kell fizetni, feltéve, hogy a kijelölt város továbbra is tiszteletben tartja a pályázati szakaszban tett kötelezettségvállalásait, megfelel a kritériumoknak, és figyelembe veszi a kiválasztási és a monitoringjelentésekben szereplő ajánlásokat.

Akkor tekinthető úgy, hogy a kijelölt város tiszteletben tartotta a pályázati szakaszban tett kötelezettségvállalásait, ha a pályázati szakasz és a cím viselésének éve között nem változtattak lényegesen a programon és a stratégián, így különösen ha:

- a) a költségvetést olyan szinten tartották, amely a pályázattal és a kritériumokkal összhangban magas színvonalú kulturális program megvalósítását teszi lehetővé;
- b) kellően tiszteletben tartották a művészeti csapat függetlenségét;
- c) az európai dimenzió megfelelően hangsúlyos maradt a kulturális program végleges változatában;
- d) a kijelölt város által használt marketing- és kommunikációs stratégia, valamint kommunikációs anyagok egyértelműen tükrözik, hogy a fellépés uniós fellépés;
- e) érvényben vannak a címnek a kijelölt városra gyakorolt hatásai monitoringjára és értékelésére szolgáló tervek.

15. cikk

Gyakorlati intézkedések

A Bizottság különösen:

- a) biztosítja a fellépés átfogó egységességét;
- b) biztosítja a tagállamok és a testület közötti koordinációt;
- c) a 2. cikkben említett célkitűzésekre és a kritériumokra tekintettel, a testülettel szorosan együttműködve kidolgozott iránymutatással segíti a kiválasztási és a monitoringeljárást;
- d) szakmai támogatást nyújt a testületnek;
- e) közzéteszi saját honlapján a testület összes jelentését;
- f) közzétesz minden lényeges információt, és hozzájárul a fellépés uniós és nemzetközi szintű megjelenítéséhez;
- g) a címet viselő korábbi, jelenlegi és jövőbeli városok, valamint a pályázó városok között elősegíti a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét, és ösztönzi a városok értékelő jelentéseinek és a tapasztalatoknak a szélesebb körű terjesztését.

16. cikk

Értékelés

(1) Valamennyi érintett város feladata, hogy értékelje az Európa kulturális fővárosaként eltelt évének eredményeit.

A Bizottság a 2. cikkben említett célkitűzések és a kritériumok alapján egységes iránymutatásokat és mutatókat dolgoz ki az érintett városok számára, hogy egységes megközelítés legyen biztosítható az értékelési eljárás során.

Az érintett városoknak el kell készíteniük értékelő jelentéseiket, és a cím viselésének évét követő év december 31-ig továbbítaniuk kell azokat a Bizottság részére.

A Bizottság a honlapján közzéteszi ezeket a jelentéseket.

(2) A városok által végzett értékelés mellett a Bizottság gondoskodik arról, hogy a fellépés eredményeiről rendszeresen külső és független értékelések is készüljenek.

A külső és független értékelések keretében európai összefüggésbe kell helyezni Európa korábbi kulturális fővárosait, lehetővé téve az összehasonlítást, valamint Európa jövőbeli kulturális fővárosai és minden európai város számára a hasznos tanulságok levonását. Ezen értékeléseknek egészében is vizsgálniuk kell a fellépést, beleértve a fellépést működtető folyamatok hatékonyságát, a fellépés hatását és a fellépés fejlesztésének módját.

A Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Régiók Bizottságának az ezen értékeléseken alapuló következő jelentéseket, és amennyiben szükséges, mellékeli ezekhez a megfelelő javaslatokat:

- a) első időközi jelentés 2024. december 31-ig;
- b) második időközi jelentés 2029. december 31-ig;
- c) utólagos jelentés 2034. december 31-ig.

17. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

Az 1622/2006/EK határozat hatályát veszti. Az említett határozat rendelkezéseit azonban továbbra is alkalmazni kell azon városok esetében, amelyeket a 2013 és 2019 közötti évekre Európa kulturális fővárosává jelöltek ki, vagy amelyek kijelölése folyamatban van.

18. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Strasbourgban, 2014. április 16-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

M. SCHULZ

a Tanács részéről

az elnök

D. KOURKOULAS

MELLÉKLET

NAPTÁR

2020	Horvátország	Írország	
2021	Románia	Görögország	Tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt
2022	Litvánia	Luxemburg	
2023	Magyarország	Egyesült Királyság	
2024	Észtország	Ausztria	Tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt
2025	Szlovénia	Németország	
2026	Szlovákia	Finnország	
2027	Lettország	Portugália	Tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt
2028	Cseh Köztársaság	Franciaország	
2029	Lengyelország	Svédország	
2030	Ciprus	Belgium	Tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt
2031	Málta	Spanyolország	
2032	Bulgária	Dánia	
2033	Hollandia	Olaszország	Tagjelölt ország vagy potenciális tagjelölt